

БУРЯД УНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯДАЙ ОБКОМОЙ,
БУРЯДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНУУДАЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

1921 оной 21-нээ гарана № 91 15113 1979 оной апрелин 19, четверг Сэн 2 мүнгэн

Манай социалис Эхэ ороной бүхы нацинуудай, арад үндэнэтэдэй аха дүүгэй хани барисаан, хэлбэришээгүй нэгэдэл мандаха болтогой!

(КПСС-эй ЦК-гай 1979 оной Майн 1-нэй Урлагуудха).

СССР-эй арбадахи зарлалай Верховно Советэй нэгэдэхи сессии

СССР-эй арбадахи зарлалай Верховно Советэй нэгэдэхи сессии апрелин 18-да мандаа нэгдэ. Ороной гүрэнэй засагай дээдэ манай хунгалта март нарада ажалшадай тускэ болон ажалай ехэ дэжэтын оршон манда, КПСС-эй XXV съездын шийдхэбэринуудыг үргэлж тэмсэлэй туг үнгэрһэн байна. Коммунист партиен, тэрэнэй ЦК-гай Центральна Комитетдэ тойрожо совет үдэй тон шийдхэбэринууд, нүхэр Л. И. Брежнев тунгшар эмхидэн жагсанхай байһыне үдэйн кампани гайхамшаг тодоор элэрхэйлэхэй дээрхи түүрүүшын хүгжэлтэ түгэс сомын гүн ехэ демократизмы харуулаа.

СССР-эй ЦК-гай наяхан болошго Пленумэй үдэйн сессиин дээрхи депутатуд үдэйн сессийн ханан угтаба, Пленум дээрэ нү. Л. И. Брежневэй хэлһэн үгэ доторхи заабада ба тобилолнуудыг хүсэд, бүрин найшаа-Пленумэй шийдхэбэринууд, нүхэр Л. И. Брежнев заабаринууд бөлүүлэгдэхэдэ, СССР-эй Верховно Советэй, арай депутатудай бүхы Советэй хүдэлмэринэ улам нарижуулан найжа-ла шэнэ ехэ алхам хэжэ арга олгохо байха.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумуудай — Союзай Советэй ба Националь-

ностнуудай Советэй ами аминдаа болоһон заседанинуудаар эхилэ. Заседанинууд дээрэ Палатануудай түүрүүлгшээр, тэдэнэй орлогшонор хунгалдаба. Союзай Советэй түүрүүлгшээр депутат А. П. Шитиков, Национальностнуудай Советэй түүрүүлгшээр депутат В. П. Рубин хунгалдаа.

Бүгэдэн дуугаар баталагдаһан, сессийн зүблэхэ зүйлдэ Мандатна комиссиныудыг хунгалда, Палатануудай саг үргэлжын комиссиныудыг эмхидхэн байгуула тухай, СССР-эй Верховно Советэй Президиумыг хунгалда, СССР-эй Министруудэй Советдэ эмхидхэн байгуула тухай, СССР-эй Верховно Советэй хүдэлмэрин гурим тусаа проект тухай, Палатануудай саг үргэлжын комиссиныуд тухай дүримдэ хубилалтанууд ба нэмэлтнүүдэ оруулха, СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указуудыг баталха тухай, СССР-эй Арайд хиналтын комитетдэ эмхидхэн байгуула, СССР-эй Верховно Сүүдэ хунгалда, СССР-эй Генеральна прокурорыг томилхо тухай асуудалнууд оруулагдаа.

Депутатуудай этгэмжэ түлөөлгшэе шалгаһан тухай Мандатна комиссиныудай түүрүүлгшээрэй элдхэлнүүдэ Палатанууд шагнаа.

СССР-эй Верховно Советэй Палатанууд Мандатна комиссиныудай элдхэлнүүдээр тогтоол ба-

талан абахадаа, бүхы хунгуулины округуудаар 1979 оной мартын 4-дэ хунгалдан Союзай Советэй 750 депутатай, Национальностнуудай Советэй 750 депутатай этгэмжэ түлөөлгшээрүүдэ мэдэрбэ.

Депутатууд Палатануудай саг үргэлжын комиссиныудыг эмхидхэн байгуула тухай асуудал хаража үзөө. Союзай Советэй ба Национальностнуудай Советэй саг үргэлжын комиссиныудай бүридэл баталагдаба.

17 часта Кремлин Ехэ ордон дотор Союзай Советэй ба Национальностнуудай Советэй түүрүүшын хамтын заседани нэгдэ.

Заседанида хабаадагшад хууриһаа боложо, нүхэр Л. И. БРЕЖНЕВЫЕ, Ю. В. АНДРОПОВЫЕ, В. В. ГРИШИНЬИЕ, А. А. ГРОМЫКЫЕ, А. П. КИРИЛЕНКЫЕ, А. Н. КОСЫГИНИЕ, Д. А. КУНАЕВЫЕ, А. Я. ПЕЛЬШИЕ, Г. В. РОМАНОВЫЕ, М. А. СУСЛОВЫЕ, Д. Ф. УСТИНОВЫЕ, К. У. ЧЕРНЕНКОВЫЕ, В. Ш. ШЕРБИКИЕ, Г. А. АЛИЕВЫЕ, П. Н. ДЕМИЧЕВЫЕ, В. В. КУЗНЕЦОВЫЕ, П. М. МАШЕРОВЫЕ, Б. Н. ПОНОМАРЕВЫЕ, Ш. Р. РАШИДОВЫЕ, М. С. СОЛОМЕНЦЕВЫЕ, Н. А. ТИХОНОВЫЕ, Э. А. ШЕВАРДНАДЗЫЕ, И. В. КАПИТОНОВЫЕ, В. И. ДОЛ-

ГИХЫЕ, М. В. ЗИМЯНИНИЕ, К. В. РУСАКОВЫЕ, М. С. ГОРБАЧЕВЫЕ нэрэмэ, удаан алыга ташалгаар угтаба.

Сессии СССР-эй Верховно Советэй Президиумыг хунгалда эхилэ.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь депутат М. А. Суловта үгэ үгтэбэ.

КПСС-эй Центральна Комитетдэ даалгабарин ёһоор, М. А. Сулов КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневые СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түүрүүлгшээр дахинаа хунгалда гэжэ Верховно Советэй партийна бүлэгэй, Палатануудай Старейшинүүдэй советүүдэй дэмжэһэн дуралдах оруулаа. Энэ дуралдахын нэрэмэ, удаан алыга ташалгануудаар угтагдаба.

СССР-эй Верховно Совет депутат Л. И. Брежневые СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түүрүүлгшээр нэгэн ханалтайгаар хунгалда.

Удаа тээнэ СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түүрүүлгшын нэгэдэхи орлогшо — КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат депутат В. В. Кузнецов, СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түүрүүлгшын орлогшонор, секретарь болон гэшүүд бүгэдэн дуугаар хунгалдаа.

МООРОО ХАБААДАХА

12-дох тоннельнэ отрядай хүдэлмэришад Бай-тоннельнин зүүн порталда ажаллаа. Тоннель мал-мал ажалла ургаштай. Үшөөл элэрхэйгээр барил-да, даабарна ходоодо үлүүлэн дүргэхэ гэгэн хүсэл шийдхэбэринууд хүдэлмэришад мурсынэ.

12-дох тоннельнэ отрядай партийна организацин секретарь.

Т. АХНЗОВА,

УГЭСӨӨР УГТАХА

Субботникто 9950 хун гара-ха, 28.822 түхэрэй хүдэлмэ-ри хэжэбэр харалагдаа. «Улаан субботникто» үдэр рай-он соо 8 мянган түхэрэй ба-рилга-хабаралтын хүдэлмэ-ри хэжэбэр, 14.700 тонно ашаан шэрэгдэхэ, 10 мянган хирпинсэ, 20 кубометр бетон, 16 кубометр түмэр-бетон, 10 мянган түхэрэй барилгын модон бэлдэхэ-г, 800 килограмм тонон, 400 килограмм ливо, 100 килограмм харюун ундан, 1.400 килограмм колбаса гаргагдаха, сабылан, таряалангай газар дээрэ 996 тонно шэбхэ, ойһоо 9.600 гур-гаг отолодон зөөгдэхэ, 28 ки-лометр утатый хашаа баригдаха. Эмхи зургаануудай коллекти-вууд, хуруулины багшанар, хуруулины тосхонуудыг ариг сээр, болбосон түхэлтэй болгохо талаар ехэ хүдэлмэри хэжэбэр харалаа.

Р. НИКИТКОВ, коммунист субботникто үнэгэрэхэ районын комиссиин түүрүүлгшэ.

ЫРЕНЖАПСВАЙ фото.

КОММУНИС СУББОТНИК УРЯАЛНА

ТАВАН ЖЭЛЭЙ ЖАСАДА

Эхэ оронойнгоо нислэ-Москвагай түүрү предприя-тинүүдэй коллективүүдэй апрелин 21-дэ коммунист суб-ботник үнэгэрэхэ гэгэн үс-хэлые Мухар-Шабарэй рай-оны ажалшад урма баартай-гаар уттан юм. Мүнөө районын колхоз, совхозуудай, промышленна предприя-тинүүдэй ба бусад эмхи зурга-нуудай коллективүүд комму-нист ажалай найдырны эмхи-тэйгээр үнэгэрэхэ туслоо эрхэлнэ бэлдэнэ байхай. Жэжэнь, Суулгын совхоздо «Улаан субботник» үнэгэрэхэ штаб байгуулагдаа. Эндхи ажалшад субботниктой үдэр табан жэлэй жасада 2 мян-ган түхэрэй оруулаха зорил-готой. Ажалшын наалшад энэ үдэр 38 центнер найн ша-нартай хү гүрэндэ тушааха гэгэн уялдаа абаа. Субботник-то хабаадагшад 400 гектар сабылан сээрлэхэ, тэрэнэй 60 гектары уналха, 200 тонно нар шэбхэ гаргаха юм. Мүн 6 мянган хурааг бэл-дэхээр харалаа.

Харгы ашагалгын 76-да-хи управленин 89 хүдэлмэ-ришад коммунист суббот-никто гараха. Тэдэнэр энэ үдэр 1900 түхэрэй хүдэл-мэри хэжэ, 450 түхэрэйнь арбадахи табан жэлэй жасада оруулаха юм.

В. ШИРДАРМАЕВ.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй заседани

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй элжээтэ заседани апрелин 17-до Кремльдэ КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түүрүүлгшын нэгэдэхи орлогшо В. В. Кузнецовой хүтэлбэри дор болобо.

КПСС-эй ЦК-гай апрелин (1979 он) Пленумэй дүнтүүдэ, Пленум дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түүрүүлгшэ нүхэр Л. И. Брежневэй хэлһэн үгэ доторхи заабаринууд болон тобилолнуудыг Президиумэй гэшүүд сэдхэхэ ханан хайгаар угтаа. Пленумэй шийдхэбэринуудыг, нүхэр Л. И. Брежневэй заабаринууд сэхэ шууд дүүргэлтэ болгодоходоо, СССР-эй Верховно Советэй, арайд депутатудай бүхы Советүүдэй хүдэлмэринэ улам нарижуулан найжааруула хэрэгтэ ехэ шэнэ алхам хэжэ арга олгохо гэгэн этитэл элэрхэйлэгдэ.

СССР-эй юдэхэн зарлалай Верховно Советэй ажал ябуулгын дүнтүүдэ согсолхо зуураа, СССР-эй Верховно Советэй Президиум нигэжэ тэмдэглэбэ: гүрэнэй засагай дээдэ зургаан өөрнөгөө хүдэлмэридэ Коммунист партинын съездүүдэй, тэрэнэй Центральна Комитетдэ шийдхэбэринуудыг хүтэлбэри болгон, үнэгэрэхэ табан жэлэй турша соо ороной ажабайдалай тон шууха асуу-

далнуудыг шийдхэн бай-да. Хүгжэлтэ түгэс социалис обществын, нийтэ арайд Совет гүрэнэй онсо өөрсэ шэнхэнүүдэнь элэрхэйлэн СССР-эй шэнэ Конституцине баталан абаха Верховно Советэй хүдэлмэридхи гол үйлэ хэрэг болоо.

Удаа тээнэ СССР-эй арба-дахы зарлалай Верховно Со-ветэй нэгэдэхи сессийн зүб-лэхэ зүйл ба хүдэлмэрин гурим тухай дуралдахууд заседани дээрэ зүбшэн хэл-сэгдэдэ, зохио тогтоолнууд баталагдан абаба.

1979 оной тусбэ ба бюд-жет тухай асуудалнуудыг хаража үзэхэдөө, СССР-эй Верховно Советэй үгэһэн дааба-ринуудай ямаруа дүүргэгдэ-жэ байһан тухай СССР-эй Министруудай Советэй инф-ормационно элдхэлнэ Президиум зүбшэн хэлсэбэ.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюро-гой гэшүүндэ кандидат, СССР-эй Министруудэй Со-ветэй Түүрүүлгшын нэгэдэхи орлогшо Н. А. Тихонов энэ асуудалаар мэдээсэд хээ.

СССР-эй Верховно Со-ветэй шийдхэбэринуудыг, тэрэнэй баталан гаргалан хуу-линуудыг дүргэлгшэй, саг үргэлжын комиссиныудай наамжануудыг, депутатуудай дуралдахууд болон ажалгалтануудыг бөлүүлгшэй холбоотой асуудалнуудай СССР-эй Верховно Советэй Президиумдэ Конституцинтай зохиолуудан хаража үзэдэг шууд найн гурим заншал боложо байна гэжэ заседани дээрэ заагдаба. 1979 оной тусбэ ба бюдждэй асуудал-нуудыг зүбшэн хэлсэлгшэй үдэе СССР-эй Верховно Со-ветэй арбадахи сессии дээрэ оруулагдаһан дуралдахууд ба ажалгалтануудыг дүүр-гэлтэ болхон тусла СССР-эй Министруудай Совет ехэ хүдэлмэри ябуула гэжэ тэм-дэглэгдэ. Экономическа ба социальна хүгжэлтэе тусбэ-лэлгэ, манай тусбүүдэе бо-дот дээрнэ бөлүүлгэ мө-тои нимэ гол участотта СССР-эй Верховно Советэй, түүсэдхэлэй-захиргаанай зур-гаануудай оролдогоо хүсэ-лэлгшүүд нэгэдэхэдэхэдэ, коммунист байгуулалтын тон шууха зорилгонуудыг бүри найдамтайгаар, сэхэ шууд шийдхэхэ арга олгохо байха.

Тэрэшэлэн гүрэнэй ажабай-далда хабаатай бусад асуу-далууд Президиумэй засе-дани дээрэ харагдаба. (ТАСС).

КНР-эй ПРАВИТЕЛЬСТВАДА НОТОО

КПСС-эй ЦК-гай Политбюро-гой гэшүүн, СССР-эй га-даадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко Хятадай Арайд Республикнаа СССР-тэ байдаг элшэн сайд Ван Юпиндэ апрелин 17-ной үдэр нимэ ното баруула:

«Хятадай Арайд Респу-бликын Гадаадын хэрэгүүдэй министртын 1979 оной апрелин 3-най нототой да-шарамдуулан, Совет Соци-зай Республикнаадай Союзай Гадаадын хэрэгүүдэй министрство нигэжэ мэдүүл-хээр этгэмжэлэгдэ.

1950 оной февралын 14-дэ гар тэбидан, СССР-эй ба КНР-эй хоорондын хани барисаан, союз ба харилсан тулалсалта тухай догоруу хүсэндэ байһыне боло-рыг хунаахагуй гэгэн Хятад талын шийдхэбэринууд Со-ветскэ Союзай ямар ханал болотой байһанынь Советскэ правительствын байһаа оной апрелин 4-нэй мэдүүлгэ дотор элэрхэйлэгдэн-хэй.

Хоёр ороной хоорондын хөөрлөдөөнүүд тухай КНР-эй МИД-эй ното дотор дур-далдан асуудал тушаа нимэ нануулга хээ шууха гэгбэл, Советскэ Союзай ба Хятадай Арайд Республи-кын хоорондын харилсаанда-хи шахаруу байдалыг бүри дээрнэ хуларуула, тэдэнэй тааруугаар хүгжэлтэ наад ушаруудай тобиноудыг зай-суула зорилгоо хөөрлөдөө үнэгэрэхэ тухай тодорхой дуралдахуудыг Советскэ Союз нэгэнтэ бэшэ оруулан байна. Тимэ дуралдахууд — Зэбсэтэй Хүсүнүүдэ, тэрэ тоодо ядрна зэбсэг хэрэг-лэгтэйгээр бэе бэедэ доб-толгогуй гэгэн хоёр талын уялануудтай гүрэнүүд хоорондын тухай акт бэлдэхэ тухай дуралдахууд 1983, 1970 онуудта, Хисэ хэрэгсэх-хэй тухай догоруу гар табиха тухай дуралдахууд 1971 ондо, Добтолгологуй гэгэн догоруу баталха тухай дуралдахууд 1973 ондо хэлдхэн байха. Гэхэ зуура, тэрэ бү-хэндэ гэдэ дуралдахууд Хятадай зүгһөө абагагүй бай-гаа.

Советскэ Союз 1978 ондо шэнэ үүсхэл гаргаа ондо, СССР КНР хоёрой хоорон-дын харилсаанай гол ёһонууд тухай хамтын мэдүүлгэ ма-

най оронууд тунхаглаг лэ гэгэн дуралдахуудтайгаар 1978 оной февралын 24-дэ СССР-эй Верховно Советэй Президиум КНР-эй Арайд түлөө-лэгшэдэй Бүхэнтэдай сугла-ланы саг үргэлжын коми-тетдэ хандан юм. Тэгшэ эрхэнүүдтэй байха, хоёр та-лынгаа бүрин сүүлэе, газар дайдынгаа бүрин бүтэн бай-гыг хундэлзэхэ, дотоод бай-гоо хэрэгүүдтэ хамсааралта-гуй, хүсэ хэрэгсэхгүй гэгэн ёһонуудыг тэдэ гол ёһо-нуудай тоодо оруула гэжэ дуралдахуудан байха. Ажал талда таарамжатай тимэ мэдүүлгын текстэе зүбшөө-рэн абахын тула хоёр ороной түлөөлгшэдэй уулзалга үн-гэрэхээр совет тала бэлэн байһан юм.

Советскэ Союзай наам-жын ёһоор, СССР-эй КНР-эй хоорондын харилсаанай гол ёһонууд тухай докумен-те ёһон талын тодорхойл-бэлдэл, баталан абаад бай-гаа наань, Советскэ Союзай ба Хятадай Арайд Рес-публикын хоорондын харил-саае найжаруулын тула шууха энх үндэнэ хуури болохо, совет болон хятад арадуудай үндэнэ аша ту-лада, эб найрамдалай ба улаасорондын аюулгүй бай-далай аша тулада харюусаха наань.

Тимэ болохоолоороо, ма-най ороноудай хоорондын хөөрлөдөөнэй асуудал ба уг зорилгонууд тушаа Советскэ Союзай ямаруа хандла-гын, совет талын тодорхой дуралдахууд КНР-эй пр-вительстванда найн мэдээжэ байха. Энэ ушарай хоёр та-лада эли тодо байхан шууха-ла.

Хятад тала дээрэ хэлэгдэ-һэн боломжонуудыг хараада абажа, хөөрлөдөөнүүдэй асуу-дал ба уг зорилго тухай на-нал бололо мэдээсэхэ бээ гэгэд совет тала хүсэндэ энэ талаар үгэжэ ойлголсын туйлагдаа наань, хөөрлөдөө-нүүдэй ямар хэмжэндэ гэдэ хэлдэхэ, үнэгэрэхэ газар тухай асуудалыг зүбшэн хэлсэхэ болохо байха.

Москва, 1979 оной апрелин 17-нэй. Энэ нотые өөрнөгөө пр-вительстванда дары дамжуул-ха гэжэ КНР-эй элшэн сайд мэдүүлэе. (ТАСС).

СССР-эй Верховно Советэй Союзай Советэй ба Национальностнуудай Советэй Старейшинүүдэй советүүдэй заседани

СССР-эй Верховно Со-ветэй Союзай Советэй ба На-циональностнуудай Советэй Старейшинүүдэй советүүдэй хамтын заседани апрелин 17-до Кремльдэ боло-жо, СССР-эй арбадахи зар-лалай Верховно Советэй нэгэдэхи сессийн зүблэхэ зүйл-

тэй, хүдэлмэрин гуримтай, сессии үнэгэрлэгтэй холбоотой асуудалнууд даб дээрэ зүбшэн хэлсэгдэ.

КПСС-эй ЦК-гай Полит-бюрогой гэшүүндэ кандидат, СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түүрүүлгшын нэгэдэхи орлогшо В. В. Куз-

нецов, СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь М. П. Георгадзе Палатануудай Старейшинүүдэй советүүдэй заседани дээрэ үгэ хэлэбэ.

КПСС-эй ЦК-гай секретарь И. В. Капитонов заседанида хабаадаа.

РАПС—АШАГТАЙ УРГАМАЛ

Партиин ЦК-гай июлини (1978 он) Пленум дээрэ хүд-дэ ажахы хүгжэхэ гол шууха зорилгонууд тушаа тогто-доходо, нүхэр Леонид Ильич Брежнев нийтэн адууна ма-лые шийдхэбэринууд хайн тэжээ-лээр гүйсэд хангахын тула ашаг үрэтэй бусад ургамал-нуудтай хамта рапс гэгшынэ ехээр таридаг болохо тухай дуралдан байна.

Хоёр жэлэй саана бидэ рапс гэдэг ургамалай 10 ки-лограмм үрһэнэ худалдажа абаад, тэрэнэ майн 10-наа хошхо наа хахалагдан шийтгэйшэг газарта тариад туршаабди. Урһынэнь СЗП-3.6 түхэлэй селжээр га-зарай хүрһэндэ 2—3 санти-метр гүнзөгдэ тарна нэмди. Тарихынаа урда, таринан

хойноо газар дээгүүрнэ на-тоон шэрээ, хурһынэнь на-гтаруулабди. Хоёр жэлдэн тэндэнэ абаһан урһынгаа үрһээр тариалга үргэлжэжэ, бүхы-длэй 70 гектарты рапс но-гоо ургуулаабди. Тэрэниие бага шабарилг хурһотой тари-алта Тасархайн хадын тари-ал дээрэ тариан байнабди. Үнэгэрэхэ жэлдэ түрүүн тэн-дэнэ намарай паар дээрэ лу-дэһэн хэжэ, хурһынэнь зөөл-рүүлээд, наток шэрээд, майн 5-наа хойшо урһынэнь тари-абди.

Тэрэ газартань буртаг үб-хэнэй ехээр гараһан дээрэ-рээнь, рапсай эшэ набшанууд-дай үшөө бултайгагүй бай-хата, мүн бултайһан хойнонь борной шэрээбди. Эшэдэнэ 4

набшананай бин болоод бай-хата, хорхой шумуулаа бин болохогүйн тула гехсалоран хээр саабабди. Түрүүн луу-рһынэнь, хурһынэнь зөөл-рүүлхынээр урдахана гектар бүридэ 4 центнер хүрэтэр минеральна (хоёр-хоёр цент-нер, суперфосфат, калийна даһан) үтэгжүүлгэ оруула-даа.

Рапсай ургасые хоёр та-риалга хурһага нэмди. Нёдон-до аштын һүүл багаа рапс ноһоной эшэ дээгүүрнэ буурсагуудайн бага хурһага эхилээд байхадань, 14 гекта-райн ургасые амыарлан ха-даабди. Вобово ургамал са-бшаха тухай жаткын үгы бай-һан дээрһэнэ юрын ЖВН-6 түхэлэй жатка хэрэглээбди. Рапс — хабар таридаг

ургамал. Доошоо ехэ гүнз-гүдэ, 1,5 метр хүрэтэр урга-даг нэгэл гол үндэнэй юм. Хабар, намарай хүйтэн ху-рууна аядаггүй. Газарын хурһындэ түрүүн минераль-на, илангата фосфор, калийна үтэгжүүлгэ оруулаха, ур-гасан хараа байса дээшлэнэ. Жэжэнь, гектарты 100 ки-лограмм фосфорно, 90 кило-грамм калийна үтэгжүүлгэ оруулаха ехэ ашатай гэжэ туршалга харуулаа.

Энэ ургамалай голоомые хонидто эдоохлээд, ашата-мэнь хараа байса дээшлэнэ. Байгша ондо энэниие ну-раггүй ехэ газарта тариха аргатайбди. Тэрэниие ноһон эандань сабабад хэршээд, сенаж болгохо, заримнь

хожомшоһон иһэн, июль соо тариха, сентябрь-октябрь нарада үшөө ноһон байхад хурһага, наалин мал-да эдоохлэ ханаатайбди. Бидэнь энэ жэлдэ 100 гектар бэлшээрин газарта рапсай үрһэнэ тариад турша-хамна. И. ЗАЦЕВ, Зэдкы районын Борьбогой совхозой ахамад агроном.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ПЛЕНУМ ҮНГЭРГЭГДЭЭ

КПСС-эй Түнхэнэй райком хойрдохи пленум найхан үнгэргэгдэбэ. Пленум хоёр асуудал зүбшэн хэлсээ...

Энэ асуудал зүбшэн хэлсээгээ хабаадаа үгэ хэлэһэн «Сибиряк» колхозой партком секретарь А. П. Цымпилов...

Удаань пленумд хабаадагшад хүдөөтэй хүн зоние солой талаар хангалгаар...

Пленум хэлсэгдэһэн асуудал таарамжалтай тогтоол баталан абаа.

В. ТУЛАЕВ, манай корр.

ЭЭЛЖЭЭТЭ БУРАЛСАЛ

КПСС-эй Хэжэнгын райком залуу коммунистуудай ээлжээтэ бураалсал үнгэргэбэ...

Залуу коммунистуудта КПСС-эй райкомой нэгдэх секретарь Р. Г. Баяртүев «Арбадаж табын дүрбэдхи жэлдэ ажалша...

Тэршэлэн партиин гэгшүүнэй уялта болон эрхэнүүд тухай партиин райкомой эмхидхэлэй таһагыг даагша Г. Э. Вальгирев...

Бураалсалыг түгсэхэд КПСС-эй райкомой секретарь Д. Б. Цыдыпов баяр ёһололой оршон байдалда Загаһатын совхозой хонишон М. А. Шабанов...

Р. ЦЫМПИЛОВ.

КОММУНИСТУУДАЙ болон партиин бэлтхэгдэһэн ээлжээтэ ээлжээтэйгээр хабаадагшад...

ЭМХИТЭЙГЭЭР ТҮГЭС ХЭХЭ

Манай Ахын райондо 32 полит-хургуудай эмхидхэгдэһэн байна. Партиин политическэ бурялсалыг бүхэ хүтэлэй хургуудтай 699 хүн...

Экономическа бурялсалыг 9 хургуудта 245 хүн бураана. Партиин, комсомолой болон экономическа бурялсалыг бүхэ эл хургуудтай...

Пропаргандистууд олонхио партиин райкомой бюорогой гэгшүүд, эмхи зургаануудай хүтэлбэрлэгшэд, партиин болон комсомолой экин организацинуудай секретарьнар...

Залуу коммунистуудта КПСС-эй райкомой нэгдэх секретарь Р. Г. Баяртүев «Арбадаж табын дүрбэдхи жэлдэ ажалша...

Ленинград хотын ажалшад Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй ажилчуудые болзорноон урид дүргэхэ уриа дор ажаллана...

эрэнэ, темнүүдые зүбшэн хэлсэгдэ ээлжээтэйгээр хабаадагшад. Шангагшад Н. Д. Дыржинов...

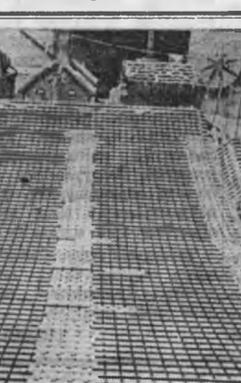
Эхлэн геолого-бездэрлээн экспедициин баазад пропагандист В. А. Мионов экономическа бурялсалыг хургуудтай хүтэлбэрлэнэ...

бухэндөө найнаар бэлдэж, элдэб хэлбэртэйгээр абуулхы оролдон, харуулан олгуулаха хэрэгсэлүүдые үргэж хэрэглэнэ...

Тус экспедициин коммунист ажаллай хургуудыг Э. Л. Прудовскийн ударидалга дор янала найнаар хүдэлнэ...

Энэ коллективэй ажалшад экин экономическа бурялсал эмхидхэн абуулха методическо-координацион совет бин болгодог, эхэ туһатай болонхой. Тэрэниэ экспедициин начальни Ю. М. Холод толгойлоно...

Хубини зохиёон түсбөө ёһоор олонхи пропаргандистнуудтай худалжа, политическэ болон экономическа бурялсалыг урда КПСС-эй ХХV съездын тайбан эрилтүүдые хангамаар уялгаха дүргэнэ гэхэдэ алдугуй...

Хэрэглэхэ оньһон түхээрлэнүүд олоор бүтээгдэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Зейскэ ГЭС-тэ худалгалгыз 6-дах машинын статор хабсагдажа байна.

эсүүрхэ худалмэри аша үрэхэтэй болоно гэша. Орлойго дунда хургуулиин партиин экин организаци (секретарь нүхэр А. Ш. Аюшеева)...

КПСС-эй райкомой политическэ гэгээрэлэй кабинет библиотекэ хоёр хүсээг нээдүүлжэ, политическэ бурялсалда зориулан стенидүүдые шэмгэлжэ, пропаргандистнуудай анхаралда табла...

Бураалсалыг жэлэй туршда «Саянская новь» гэһэн районхой газетдэ «Пропаргандисты хуудал» хооло гаргажа байгадог. Иятай радио-дамжуулхай программага пропаргандистнуудай ажал худалмэри тухай...

Тингэбашы энэ харуусалгатай хэрэгтэ зарим тэдэ дутагдалнууд бин байнаар. Жэхээлхэдэ «Улаан-Аха» колхозой хоёрдохи бригадда В. П. Захаров, Лениной эрэмжэтэ колхоздо Н. Н. Бараров, Д. Б. Будаяв, «Коммунист» колхоздо З. П. Батуева...

Хонин ажал хүтөөгч асуудалар научно-практическа конференциин үнгэргэгдэхэ болоһоних эхэл найшаалтэй байна. Эндэ шиндэгдэхээр болоһон асуудалнууд олон ааб даа...

Хэрэглэхэ оньһон түхээрлэнүүд олоор бүтээгдэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Зейскэ ГЭС-тэ худалгалгыз 6-дах машинын статор хабсагдажа байна.

ХАБАЯА ХАРУУЛНА

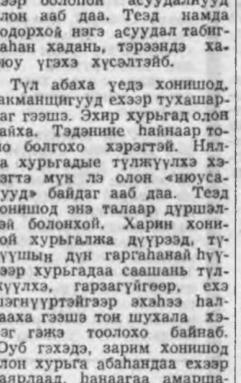
Барилга-хабаралтын 597-дохи поездын коллектива БМ-ай Бураадай участоготэй эгээл зүүн захадэ барилга хэжэ. Эдэнэр ботонихон болзорой туршда өөрын хургуудтай сад-яслитай...

Петр Михайлович Бороховой хүтэлбэрлэдэг бригадын гэгшүүд ажалдаа үнэн сэхээр харюусалга ехэтэйгээр хандаг юм. Эдэнэр бригадын подредаар барилга хэжэ, найн үрэг дүнгүүдые туйлаба...

Ленинэй ордендо Борьёгой совхозой хонишон, Социал Ажаллай Герой Гасарун Лубсанович Рабдаевэй нэрэ соло республика дотороо, бун хуулирше мэдээжэ...

Юун болоно, яахада боргожоһон хурьгад гаралша гэгшээр? Нэн түрүүн, залуу, дүрлэл багатай хоншод эхэлхэ тоологдон гү...

Харин отара бүхэндэ тоонэй энэ түрүбшөө хурьгад үлбэрлэдэг гэшэ. Ветеринарна худалмэрилэгшэд бүхэ отарануудар ямба, үбшэлһэн хурьгадые элбэрүүлжэ, тэдэниэ эмшлэхэ байха аргагүй ааб даа...

Хэрэбэ хурьганай найжагагүй наа, неделн болоод, Эхэнүүднй бэлшээгдэнэ.

шадалаа гамниггүйгөөр ажаллана. Мүнөө 704-дах километрэ Мурын гол дээрэ хурьга барилга байна...

Коммунист Н. А. Кривойн хүтэлбэрлэдэг бригадын коллектив 597-дохи поездын эрхим бригада гэһэн нэрэ солодо хуртэхэй. Энэ коллектив магазин, столовин, ажалшад ажаһуудалай хэрэгсэлжэ хангажа...

Барилга-хабаралтын 597-дохи поездын хүтэлбэрлэдэг табан үдэрэй ажалые дүрбэн үдэрэй туршда дүүргэхэ гэһэн мүрысөөндэ хабаалла...

К. ЖАМЬЯНОВ.

Валерий Филиппович Москвитин «Бурятский быттехник» нэгдэлэй «Экран» гэжэ заводто рашаангаар хорин юэн жэлэй туршда худалжа, дэлмэршээдые бурган хүмүүжүүлэгш халаан бээр даабарнуудые 120 процот дүүргэжэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. Ф. Москвитин ажалдаа.

Ц. ЦЫБИКОВЭЙ фот.

Тол халбаримнай ХОНИН АЖАЛ

ТОМО ХУРЬГАДАА ЯАЖА ТҮЛЖҮҮЛХЭБ?

Хурьгадаа ажаллаа болхо. Хүлэй жэлүүдтэ хурьгадай нигэмэ үбшэхэ ушар манай отарада дайралдагуй.

Гурбадахаар, хурьгада минеральна тэмээлээр хангагүй дээрэбэ гарсагдажа байха юм. Бидэнэр хурьгад хунэй эрдиг даһа (шулуун даһан бэшэ) хообонүүд соонь хэмэ үгэһишэди, хажуудан найхан уһан хоодо байлгадаг.

Хурьгадаа заганаһай тоһон угаа эхэ түһатай. Зарим хоншод тэрэниэ талхантай хоншо үгэдэ. Бн тэрэниэ буруушаанаб. Юуб гэхэдэ, хурьгад тэрэниэ үнэрһөө болоно, гурилла эдихээ болшодот. Бидэнэр нэгэ халабага заганаһай тоһо хурьган бүхэнэй аманда 10 хонго то нэгэ удаа хушөөр хэдэгди.

Хурьгадаа найнаар түлжүүлхын тула отарада үгэһэн бүхэ үйлэй тэмээл хэрэглэнэди. Хурьгад түрээр 9-10 хонголоор бору эдендэ даждагдана. Түрүүшээр бутаруулагдана обосоой талханда ногооной гурил худжага үгэһэнэ. Мүн ногооноон хурьгада абаһан эвэлэн удаа багала болжо уяда, үлгэһишэди. 20 хонголоор тэмээлэй эхэ болгодоно. Энэхэн уяда хурьгад үдэрэй дулаан, игабарн газарта, сабар агаарта гаргагдана. Тэндэ дэхэрлэдэһэнэй удаа эдендэ угаа дуратай болоод байдаг. Хурьгада байрадан оруулхын урда тээ хообо соонь тэмээлэй холгээ, сабар уяа табига үгэдэгди.

Боргожоһон хурьгадые саг соонь бэлшээжэ хурьга гэгшэ эхэ угда шаһартай. Эдэниэ апрелин гурбадахи декадаһа бэлшээрлэдэ гаргажа захалнаби. Түрүүшээр сакман сакманаараа, эхэтээ су эбаһа, үдэртэ 4-5 часнаа үлү бэлшээгдэггүй. Бүрхэ хурьгад хээр гаргагдаггүй. Бэшэ сагтан хурьгад сагай уларилэй эргээр газаруу, байра соогуураа байлгадагана. Эхэнүүднй бэлшээгдэнэ.

Хурьгадаа ажаллаа болхо. Хүлэй жэлүүдтэ хурьгадай нигэмэ үбшэхэ ушар манай отарада дайралдагуй.

Гурбадахаар, хурьгада минеральна тэмээлээр хангагүй дээрэбэ гарсагдажа байха юм. Бидэнэр хурьгад хунэй эрдиг даһа (шулуун даһан бэшэ) хообонүүд соонь хэмэ үгэһишэди, хажуудан найхан уһан хоодо байлгадаг.

Хурьгадаа заганаһай тоһон угаа эхэ түһатай. Зарим хоншод тэрэниэ талхантай хоншо үгэдэ. Бн тэрэниэ буруушаанаб. Юуб гэхэдэ, хурьгад тэрэниэ үнэрһөө болоно, гурилла эдихээ болшодот. Бидэнэр нэгэ халабага заганаһай тоһо хурьган бүхэнэй аманда 10 хонго то нэгэ удаа хушөөр хэдэгди.

Хурьгадаа найнаар түлжүүлхын тула отарада үгэһэн бүхэ үйлэй тэмээл хэрэглэнэди. Хурьгад түрээр 9-10 хонголоор бору эдендэ даждагдана. Түрүүшээр бутаруулагдана обосоой талханда ногооной гурил худжага үгэһэнэ. Мүн ногооноон хурьгада абаһан эвэлэн удаа багала болжо уяда, үлгэһишэди. 20 хонголоор тэмээлэй эхэ болгодоно. Энэхэн уяда хурьгад үдэрэй дулаан, игабарн газарта, сабар агаарта гаргагдана. Тэндэ дэхэрлэдэһэнэй удаа эдендэ угаа дуратай болоод байдаг. Хурьгада байрадан оруулхын урда тээ хообо соонь тэмээлэй холгээ, сабар уяа табига үгэдэгди.

Боргожоһон хурьгадые саг соонь бэлшээжэ хурьга гэгшэ эхэ угда шаһартай. Эдэниэ апрелин гурбадахи декадаһа бэлшээрлэдэ гаргажа захалнаби. Түрүүшээр сакман сакманаараа, эхэтээ су эбаһа, үдэртэ 4-5 часнаа үлү бэлшээгдэггүй. Бүрхэ хурьгад хээр гаргагдаггүй. Бэшэ сагтан хурьгад сагай уларилэй эргээр газаруу, байра соогуураа байлгадагана. Эхэнүүднй бэлшээгдэнэ.

Ушоо нэгэ асуудал манай сэдхэлэ зободот гэхэдэ, үлүртэр хоншод барилад шалгалтай гэгшэ совхоздо эхлээгдэ гагдан хурьгада шадан найнаар, түрүүшээр түлжүүлхэ ажил шиндэгдэггүй байһан болоно. Иноһолой үдэр һунинэ гүй оролдоно, томо хоншод хурьгад амяара болгодоно, дайралдагуй хунүүдтэ дайралдагуй Харюусалгагүй, дүрлэл дабаргүй хунүүд даһа абаһал, ахын аманда хурьгада шадан зунда нэмээгдэхэ абури доошо оролодо Ажалын худалбаримнай зооветеринарна хурьгад тэдшэ шэнэ отартай горитой анхарал табилда.

Хэрбэ саһаһаа энэ дала анхарагүй наа дойнай үлүртэр байһан шанарын алдагдана боло бэш гү?

Байгша оной энэ та багаар КПСС-эй райком ээлжээтэ пленум эхэ, тэрэниэ шиндэхэ ёһоор хурьгада нэгэ та олоор байлжа, түлжүүлхэ, бэлшэн байхан таргалуулаха комплекснуудые райком ажил бүхэндэ түхээрлэдэ табигданан байна. Райком комплекснууд түхээрлэдэ түрлэл шадарга риоуалай ехэтэй томо хоншод табигдагуй, томо хоншод хурьгад үлү оруулагдахаа болшо, нин хурьгад үлү ажил жарха бээ гэжэ би энэ дэргэ.

Хаятын райкомой ажилчин управленин комиссион, совет органиуу комплексдо ушарһан дүрлэлнүүдые дары усдаһа тэмээлүүдые абажа бээ.

А. ФАРУТДИН, В. ЖИГЖИП, Хаятын район.

УРДАНАЙНЬ СОЛО БУУРАНХАЙ

«Дүрбэн жэлэй сэдэ тээ бэлэй, «Прогрессивный» совхозой Харантин фермдэ ажаллаһан ажалшад сагаан эдэ элбэг жүүлжэ, малгай дэлгэрлэнэ, социализм мүрысөөндэ ходоодо эрхилжэ, нэгэнтэ бэшэ ажалы, район дотороо онш шалгармад байһан юм. Тэрэ үедэ фермин хаалишад бүхэ ажалла бар хүсөөр хэдэг, хүдэлмэри мүнөөнэйгидэл ади түгсэ оньһожоруулагдагуй байга.

Совхозой мэргэжлэдэ, хүтэлбэрлэгшэд саһаадаа хаалишад фермнүүдтэ томодо ходо, ёһотой мүнөөнэй эрилтэд хүрмөөр хүсэд оньһожоруулагдаһанай комплекс бодохого бэлэй, хаалишад үнээдэ гаравра шобторхо болоно, машинаар хааһаһа гадна, байра сооһихэ эсбэрлэгшээ эхилсэ, илангага тэмээлэй эхэ соонь худалмэри хүсэд оньһожоруулагдаба. Байрань агаарар дулаасуулагдадаг болоо. Мүн үнээдэй ундаага уһан түхэр зоолойгоор дамжуулагдажа, хаагдаһан һува тэрэ доронь хүдлэхэ оньһон түхээрлэгшүүдые тодогдоно. Бодоһон тэмээлэдэ, мүнөөнэй эрилтэд аһала хүрмөөр комплекс бодохогдо һэн.

Имиз гоо комплексингоо аша үрэг харюулхын, үнээдэй һу шэмэ эрид дээшлүүлхын тула тэрэндэ эртэһнээ бэлдэхэ, шэнэ мэргэжлэдэ шуудалхадан хаалишад, малшадта туһалха, тэдэниэ хурьга ёһотой һэн ха гэжэ һангадана. Нэн түрүүн совхозой мэргэжлэдэ шэнэ комплексдо харуулагдажа һэн үлүртэй, һу шэмээдэ хүдэлмэри оролдоһотойгоор абуулха байга. Тэд имиз юумэн хэдэгдэй, машинаар хааһада таарамжтай уга хүдэлмэри, һутай гунжад эндэ үсбэн бодоод үхэдхэ, һуурай гурба дүрбэн жэлэй туршда комплексингоо үнээдэй шэнэлжэрхээр байгаа бшуу даа.

Мүнөө эндэ эбжа харахадэ, бүхэ үнээднй машинаар хаагдаһанай, мүн хаагдаһан үнээднэй һу шэмэ бага байха юм. Эндэ ажаллада хаалишад адуулуулхай ёһоор, шэнэ комплексдо зөөжэ эрлэхэй һүүлээр үнээднэй һу шэмэ эрид дооһоно, дүрбэн жэлэй сэдэ тээ сурьдаг солоно бууршоо. Эндэ, нэн түрүүн, малгай үлүртэй байжаруулжа, малгай үнээднэй шэнэлжэ үргээжэ совхозой мэргэжлэдэ дүүргээгүй.

Мүн комплексдо худалдэ хаалишад ажал муураар эмхидхэгдэнэ, үнээдэ дээлүүлжэ, хаахэ үдэрэй гурмин нарһаар баримталгадэгуй. Эндэ бүхэиде 400 шадан хурьгад эндэ үсбэн харахадэ, бүхэ үнээднй машинаар хаагдаһанай, мүн хаагдаһан үнээднэй һу шэмэ бага байха юм. Эндэ ажаллада хаалишад адуулуулхай ёһоор, шэнэ комплексдо зөөжэ эрлэхэй һүүлээр үнээднэй һу шэмэ эрид дооһоно, дүрбэн жэлэй сэдэ тээ сурьдаг солоно бууршоо. Эндэ, нэн түрүүн, малгай үлүртэй байжаруулжа, малгай үнээднэй шэнэлжэ үргээжэ совхозой мэргэжлэдэ дүүргээгүй.

Хура үнээн харуулагдаһан хура, квартал бүхэндэ һунэй багаар хаагдада болонхоо уламжалан, урдын дүрлэлтэй бэрхэ олохон хаалишад эндэһэ гаража ошонхой.

Имиз байдалай ушар шалтгаһын эриуулхын оролдон, комплекс дооһоно Ц. Д. Замбеевада хандахада: — һу хаалишад дооһолхого бэшэ, нэмэнгүй. Имиз бага продукци абахада, хаалишаднэй салхи хүлэн явагда эхэ байха даа. Ехэн хэмдэ түлбэрингөө бага байхадан хаалишад дүрэг гутажа, комплексхоо гаража ошон. Нүүгэдэ зариманин ажалда хайша хэрэгээр хандажа, корл үдэрөө үнэргээ оролдон, — гэжэ харюусаа бэлэй.

Эндэхи комплексдо ажаллаха хүнүүдэй олоор дутагдадаг болоһоних эхэл найшаалтэй байна. Эндэ шиндэгдэхээр болоһон асуудалнууд олон ааб даа. Теэд энэ оньһон түхээрлэнүүд олоор бүтээгдэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Зейскэ ГЭС-тэ худалгалгыз 6-дах машинын статор хабсагдажа байна. ТАСС-ай фотохронико.

